

NE DOPINGU

SLUŽBENO GLASILO HRVATSKOG ZAVODA ZA JAVNO ZDRAVSTVO • GODINA 2022 • BROJ 80 • STUDENI / PROSINAC 2021.

HRVATSKO NE!DOPINGU

Oznaka "čisto" u natjecateljskom vrhunskom sportu predstavlja autentičnost u izvedbi i pravednost u natjecanju; stoga je pozitivan i željeni atribut za navijače, gledatelje, sponzore i sudionike.

Čist sport želja je državnih tijela koja upravljaju sportom, uključujući borbu protiv dopinga. Sportaši, gledatelji i sponzori žele čist i pošten sport, a to je ono što daje legitimitet antidopinškim naporima.

Istaknuta je potreba davanju većeg prioriteta strategijama usmjerenim na prevenciju, poput obrazovanja i informiranja, a ne ograničenim strategijama odvraćanja od dopinga temeljenima na otkrivanju.

Oznaka "čisto" u natjecateljskom vrhunskom sportu predstavlja autentičnost u izvedbi i pravednost u natjecanju; stoga je pozitivan i željeni atribut za navijače, gledatelje, sponzore i sudionike.

Primjerice, ako se „čisti sport“ konceptualizira kao „sport bez dopinga“, tada se napor u protumjerama koncentriraju na regulaciju tvari za poboljšanje učinka i otkrivanje zabranjenih tvari i sredstava.

Primjena analgetika (lijekova protiv bolova) na natjecanju i izvan njega spada u najčešće dileme sportaša. Češće korišteni analgetici poput nesteroidnih protuupalnih lijekova, paracetamola, lokalnih anestetika te nekih slabih opioida poput tramadola i kodeina nisu zabranjeni prema WADA-inom Popisu zabranjenih sredstava. Svaki odnos sportaš – liječnik mora obuhvaćati analizu rizika, informirani pristanak i opću dobrobit pacijenta/sportaša kako korištenje istih ne bi štetilo zdravlju niti utjecalo na fizičku izvedbu sportaša.

Nikotin je široko dostupan te je njegova primjena rasprostranjena u profesionalnim sportovima kao što je, primjerice, američki nogomet, hokej na ledu, hrvanje, bob, ragbi, gimnastika, skijanje, pri čemu je aktivno korištenje nikotina na natjecanju prisutno u 25-50% tih sportaša. Mehanizam djelovanja nikotina uključuje psihostimulacijske i simpatomimetičke učinke. Sportaši smatraju da im konzumacija nikotina pomaže u poboljšanju fizičke izvedbe sprječavanjem kserostomije (suhoće usta), kontrolom tjelesne težine (poticanjem osjećaja sitosti), poboljšanjem vremena reakcije i koncentracije te otpuštanjem napetosti.

Spomenute su samo neke od tema koje smo obradili u ovom broju magazina.

**POVREMENO
– PREDMET
ZLOUPOTREBE**
STRANICA 4

**RIBLJE ULJE KAO
DODATAK PREHRANI**
STRANICA 5

**TRENUTNO NIJE
ZABRANJEN**
STRANICA 6

**NISKA SVIJEST O
ANTIDOPINŠKIM
PRAVILIMA**
STRANICA 7

**PREVENCIJA,
OBRAZOVANJE I
INFORMIRANJE**
STRANICA 8

**UZIMANJE UZORAKA
ZA ISPITIVANJE
TRAGOVA OSUŠENE
KRVI NA ZOI U
PEKINGU**
STRANICA 12

**ČUVAJTE SE
KLENBUTEROLA U
PEKINGU**
STRANICA 14

NESTA CARTER
STRANICA 15

Vesna Barišić

Glavna urednica

IMPRESSUM

NE!DOPINGU
Službeno glasilo Hrvatskog zavoda
za javno zdravstvo

BROJ 80
studeni / prosinac 2021.

ODGOVORNA OSOBA:
Zdravko Lovrić, dipl.ing.
sveučilišni magistar toksikologije

GLAVNA UREDNICA:
Vesna Barišić

NOVINAR:
Vesna Barišić

LEKTURA:
Vesna Barišić

OBLIKOVANJE I PRIJELOM:
Kerschoffset d.o.o.

FOTOGRAFIJE:
Privatna arhiva HZJZ

NAKLADNIK:
HZJZ

Clean sport is the aspiration of national bodies governing sports, which includes the fight against doping. Athletes, spectators and sponsors want clean and fair sports, and this is what gives legitimacy to anti-doping efforts.

There is a strong need for giving higher priority to strategies directed at prevention, such as education and informing, rather than limited strategies of doping deterrents based on discovery.

The „clean“ label in top competitive sports stands for authenticity in performance and fairness in competition. Hence, it is a positive and desired attribute for supporters, spectators, sponsors and participants.

For example, if „clean sport“ is conceptualized as „doping-free sport“, then efforts in countermeasures are focused on regulating performance enhancing substances and discovering prohibited substances and methods.

The administration of analgesics (medications that relieve pain) in-competition and out-of- competition is one of the most common dilemmas for athletes. The more frequently used analgesics such as non-steroidal anti-inflammatory drugs, paracetamol, local anaesthetics and some mild opioids such as Tramadol and Codeine are not on WADA's Prohibited List. Each relationship between an athlete and his or her physician must include risk assessment, informed consent and general well-being of the patient/ athlete, so that the use of medications would not be harmful to health, or affect the athlete's performance.

Nicotine is readily available, and its use is widespread in professional sports such as American football, ice hockey, wrestling, bobsleigh, rugby, gymnastics, skiing, with 25-50% of athletes from these sports actively using nicotine in-competition. The active mechanism of nicotine involves psychostimulant and sympathomimetic effects. Athletes believe that the use of nicotine helps to enhance their performance by preventing xerostomia (dry mouth), controlling their weight (via inciting the feeling of fullness), improving reaction time and concentration, and tension relief.

These are only some of the subjects we have addressed in this magazine issue.

The „clean“ label in top competitive sports stands for authenticity in performance and fairness in competition. Hence, it is a positive and desired attribute for supporters, spectators, sponsors and participants.

Vesna Barišić

Editor-in-Chief

Povremeno – predmet zloupotrebe

Iako slabi opioidi poput kodeina i tramadola nisu uključeni na Popis, ovi lijekovi su i dalje povremeno predmet zloupotrebe. Kako je WADA analizom uzoraka urina utvrdila prisutnost tramadola u povišenim razinama u nekim sportovima kao što je bicikлизam, uključila je tramadol i kodein u svoj Program praćenja.

Piše **Marija Slivonja, dr.med.**

Primjena analgetika (lijekova protiv bolova) na natjecanju i izvan njega spada u najčešće dileme sportaša. Popis zabranjenih sredstava Međunarodnog olimpijskog odbora (IOC-a) 1967. je godine sadržavao posebnu kategoriju „narkotičkih analgetika“ kao zabranjenih u sportu. Današnji Popis zabranjenih sredstava Svjetske antidopinške agencije (WADA-e) ističe kategorije „narkotici“ i „kanabinoidi“ koje su zabranjene na natjecanju.

Češće korišteni analgetici poput nesteroidnih protuupalnih lijekova, paracetamola, lokalnih anestetika te nekih slabih opioida poput tramadola i kodeina nisu zabranjeni prema WADA-inom Popisu zabranjenih sredstava. Ipak, u nekim slučajevima pojedini međunarodni savez može imati dodatne propise kojima će zabraniti primjenu takvih tvari (npr. Međunarodni biciklistički savez zabranio je primjenu tramadola na natjecanjima koji su u njegovoj nadležnosti). Klinički dokazi pokazuju da trenutno zabranjeni narkotički analgetici (opioidi) i kanabinoidi nemaju ergogeni učinak (poboljšanje fizičkih sposobnosti), već naprotiv – ergolitički. Obje skupine tvari mogu biti propisane od strane stručnjaka za liječenje boli, ali se također mogu ilegalno nabaviti te stoga predstavljati značajan rizik za zdravlje, uključujući razvoj ovisnosti. Primjena opioida je i dalje predmet kontroverze: Dok neki dijelovi svijeta pate od ‘epidemije’ zloupotrebe opioida, drugi pate od nedostupnosti ovih lijekova za ponekad prijeko potrebnu primjenu u zdravstvene svrhe. Iako slabi opioidi poput kodeina i tramadola nisu uključeni na Popis, ovi lijekovi su i dalje povremeno predmet zloupotrebe. Kako je WADA analizom uzoraka urina utvrdila prisutnost tramadola u povišenim razinama u nekim sportovima kao što je bicikлизam, uključila je tramadol i kodein u svoj Program praćenja.

U rijetkim slučajevima kada bi se primjena jačih opioida u sportaša mogla razmatrati, bitnije je procijeniti sigurnost takvog lijeka zbog potencijalnih neuropsihijatrijskih nuspojava koje bi mogle negativno utjecati na,

primjerice, proces donošenja odluka ili koordinaciju. Iako bi se primjena analgetika zabranjenih na natjecanju mogla omogućiti izdavanjem terapijskog izuzeća, postupak prijave i odobrenja takvog terapijskog izuzeća mogao bi biti izazovan zbog nedostatka objektivnih kriterija za dijagnostiranje boli te zato što se takvi lijekovi ionako propisuju na kraće razdoblje zbog svog adiktivnog potencijala.

U svakom slučaju, pa i u slučaju propisivanja jačih analgetika, svaki odnos sportaš – liječnik mora obuhvaćati analizu rizika, informirani pristank i opću dobrobit pacijenta/sportaša kako korištenje istih ne bi štetilo zdravlju niti utjecalo na fizičku izvedbu sportaša.

Aktualni Program praćenja, kao i novi Popis zabranjenih sredstava mogu se pronaći na internetskoj stranici Službe za antidoping HZJZ-a, a upiti se mogu slati na pitanja-antidoping@hzjz.hr.

Riblje ulje kao dodatak prehrani

Niti jedna organizacija ne može jamčiti sigurnost bilo kojeg dodatka prehrani. Posljedično, sportaši uvijek preuzimaju određeni rizik od pozitivnog testa na zabranjene tvari kada koriste dodatke prehrani...

Piše **Vesna Barišić**

Zašto su dodatci prehrani općenito rizični? Za razliku od farmaceutskih proizvoda, FDA ne analizira sigurnost, djelotvornost ili točnost oznaka dodataka prije nego što se prodaju potrošačima. Proizvođači mogu pogrešno identificirati zabranjene tvari na naljepnicama ili mogu u potpunosti izostaviti zabranjene tvari s deklaracije. U nekim slučajevima, dodaci prehrani s ilegalnim ili opasnim sastojcima godinama su ostajali na policama unatoč upozorenjima FDA i naporima povlačenja takvih proizvoda s tržišta. Još 2004. godine, jedna studija pronašla je zabranjene tvari u dodatku 'riblje ulje'. Niti jedna organizacija, uključujući USADA-u, ne može jamčiti sigurnost bilo kojeg dodatka prehrani. Posljedično, sportaši uvijek preuzimaju određeni rizik od pozitivnog testa na zabranjene tvari kada koriste dodatke prehrani...

KAKO OVAJ PROBLEM RIJEŠITI

Istraživanje iz 2020. pokazalo je da mnogi mladi sportaši na tjednoj bazi ne unose dovoljno omega-3 masnih kiselina svojom prehranom, stoga je važno obratiti pažnju na unos i povećati izbor

hrane bogate omega-3 dajući više ribe, orašastih plodova, sjemenki i ostale hrane koja je obogaćena omega-3 masnim kiselinama.

Znamo da je redovito jedenje ribe izvrstan način da se opskrbite proteinima, kao i zdravim omega-3 masnim kiselinama, vrstom polinezašćenih masnih kiselina često poznatom kao 'dobre masnoće'. Opet, treba li sportaš u svoju prehranu dodati i dodatak prehrani u vidu ribljeg ulja? Mnogi sportaši se pitaju uzimaju li prave hranjive tvari u pravim količinama kako bi izdržali intenzivan trening i tjelesni stres nakon takvog treninga. Dok će neki sportaši možda trebati nadopuniti unos prehrane zbog dijagnosticiranog nedostatka ili zdravstvenog stanja, mnogi sportaši mogu na pravi način zadovoljiti sve potrebe svog tijela birajući 'pravu' hranu. Prije nego što uzmete prvu bocu ribljeg ulja s police u trgovini, pročitajte sve što piše na deklaraciji kako biste bili sigurni da u potpunosti razumijete dodatak ribljeg ulja. Zapamtite da svaki dodatak treba biti testiran kako bi se smanjio rizik od pozitivnog dopinškog testa i/ili negativnih učinaka na zdravlje.

Koje su zdravstvene prednosti ribljeg ulja? Omega-3 masne kiseline uključuju alfa-linolensku kiselinu (ALA), eikozapentaensku kiselinu (EPA) i dokozahekaensku kiselinu (DHA). DHA i EPA se nalaze u ribljem ulju, a sve tri se smatraju bitnim.

Nalazi pokazuju da omega-3 masne kiseline mogu pomoći: u snižavanju krvnog tlaka, u smanjenju triglicerida, usporavanju razvoja plaka u krvnim žilama, smanjuju mogućnost abnormalnog srčanog ritma, smanjuju vjerljnost srčanog i moždanog udara, smanjuju upalu i mogućnost iznenadne srčane smrти

kod osoba sa srčanim bolestima te potencijalno mogu smanjiti bol u mišićima nakon vježbanja.

Međutim, važno je napomenuti da se ovi nalaže odnose na omega-3 masne kiseline u cijelini, a ne posebno na dodatke „ribljeg ulja“. Studija iz 2018. pokazala je da dodaci ribljeg ulja ne poboljšavaju pamćenje kod djece, kao što se ranije mislilo, dok je studija iz 2016. otkrila da dodaci ribljeg ulja mogu potaknuti rast mišića.

Je li bolje riblje ulje uzimati iz kupljenog dodatka prehrani? Sa stajališta prehrane, važno je razumjeti da dodatak ribljeg ulja nikada neće biti tako učinkovit kao jednostavno jedenje ribe bogate omega-3 masnim kiselinama. To je zato što masne kiseline u mnogim dodacima ribljeg ulja oksidiraju, značajno smanjujući njihovu nutritivnu vrijednost. Ali i zato što riba ne sadrži samo omega-3 masne kiseline. Oslanjanje na cijelovitu hranu poput lososa umjesto na tablete znači da dobivate širi raspon potrebnih hranjivih tvari i zdravije se hranite. Uzmite u obzir nutritivnu vrijednost koju može pružiti porcija lososa: osim što ima više omega-3 od mnogih vodećih dodataka prehrani, prepuna je i proteina. Također sadrži 18 od 20 aminokiselina — uključujući sve esencijalne aminokiseline koje su vašem tijelu potrebne. Sadrži i vitamine B12 i B6, zajedno sa selenom i kalijem. Većina sportskih dijetetičara na prvo mjesto stavlja zdrav pristup prehrani. Ako sportaši odluče koristiti dodatke prehrani, unatoč rizicima, tad bi trebali koristiti samo one koji su certificirani od strane treće strane koja testira prisutnost tvari zabranjenih u sportu.

Trenutno **nije** **zabranjen**

Sportaši smatraju da im konzumacija nikotina pomaže u poboljšanju fizičke izvedbe sprječavanjem kserostomije (suhoće usta), kontrolom tjelesne težine (poticanjem osjećaja sitosti), poboljšanjem vremena reakcije i koncentracije te otpuštanjem napetosti.

Piše **Marija Slivonja, dr.med.**

Kako u općoj populaciji, tako je korištenje nikotina rasprostranjeno i u sportskom svijetu, pogotovo u ekipnim sportovima. Više je studija ispitivalo mišićnu snagu, izdržljivost te aktivnost visokog intenziteta uz primjenu nikotina. Trenutno nikotin prema Svjetskoj antidopinškoj agenciji (WADA-i) nije zabranjen. Nikotin je široko dostupan te je njegova primjena rasprostranjena u profesionalnim sportovima kao što je, primjerice, američki nogomet, hokej na ledu, hrvanje, bob, ragbi, gimnastika, skijanje, pri čemu je aktivno korištenje nikotina na natjecanju prisutno u 25-50% tih sportaša. Mechanizam djelovanja nikotina uključuje psihostimulacijske i simpatomimetičke učinke.

Nikotin se smatra jednom od najkonzumiranih psihohaktivnih supstanci na svijetu, zajedno s kofeinom. U svijetu sporta, korištenje nikotina (najčešće u oblicima za žvakanje) popularizirali su igrači bejzbola 70-ih i 80-ih godina prošlog stoljeća, a u zadnje je vrijeme posebice prisutno u zimskim sportovima zbog čega je WADA nikotin 2012. stavila u svoj program praćenja.

Sami sportaši smatraju da im konzumacija nikotina pomaže u poboljšanju fizičke izvedbe sprječavanjem kserostomije (suhoće usta), kontrolom tjelesne težine (poticanjem osjećaja

sitosti), poboljšanjem vremena reakcije i koncentracije te otpuštanjem napetosti.

Nakon apsorpcije, nikotin se brzo distribuira krvotokom dosežući vršne koncentracije unutar 30-60 minuta te lako prolazi krvno – moždanu barijeru te postiže svoje učinke u središnjem živčanom sustavu. Tkiva s najvećim afinitetom za nikotin su jetra, bubrezi, slezena, pluća i mozak, a poluvijek eliminacije nikotina iz cirkulacije je 1-2 sata te se prvenstveno metabolizira sustavom jetrenih enzima citokrom P450. Nikotin je po svojoj strukturi sličan acetilkolinu te se veže na acetilkolinske receptore nikotinskog tipa. Svoje psihohaktivne učinke nikotin postiže centralnom aktivacijom neuromedijatora poput dopamina i serotoninu te se vjeruje da je povećano otpuštanje dopamina odgovorno za djelovanje nikotina u smislu izazivanja ovisnosti, dok je osjećaj opuštanja povezan s aktivacijom endogenih opioidnih puteva.

Na početku teksta spomenuti simpatomimetički učinci uključuju povišenje pulsa i krvnog tlaka, povećanje krvnog protoka kroz mišiće, a vazokonstrikciju (suženje) potkožnih krvnih žila, što može ometati adekvatno cijeljenje rana. Po svemu sudeći nikotin utječe na koronarne krvne žile (krvne žile srca), a može i

doprinijeti disfunkciji endotela (stanica koje oblažu unutrašnjost krvnih žila) što posljedično može dovesti do neželjenih posljedica povezanih sa smanjenim krvnim protokom, odnosno ishemijom.

Dodatni negativni učinci nikotina uključuju i lipolizu te povećanje inzulinske rezistencije što može dovesti do ateroskleroze i dijabetesa tipa 2, a iako se čini da nije izravni karcinogen, može poticati rast tumora, a najopasniji je za fetalni razvoj. Zanimljivo, studije su pokazale antinociceptivne učinke nikotina (učinak smanjenja bola) povećanjem praga tolerancije na bol.

Što se tiče učinka na sportsku izvedbu, u deset je studija provedeno šesnaest individualnih testova procjena sportske izvedbe, od kojih je većina (12) zaključila kako nikotin nema učinak, dvije su pokazale ergogeni učinak, a dvije ergolitički tako da se ne čini vjerojatnim kako nikotin ima utjecaj na izvedbu, a ako i ima, jednako je vjerojatno da je taj učinak pozitivan, kao i da je negativan. Međutim, kako nema dovoljno studija provedenih na ovu temu, potrebno je ulagati daljnje napore u točnije određivanje utjecaja nikotina na sportsku izvedbu, zdravlje i dobrobit sportaša.

Niska svijest o antidopinškim pravilima

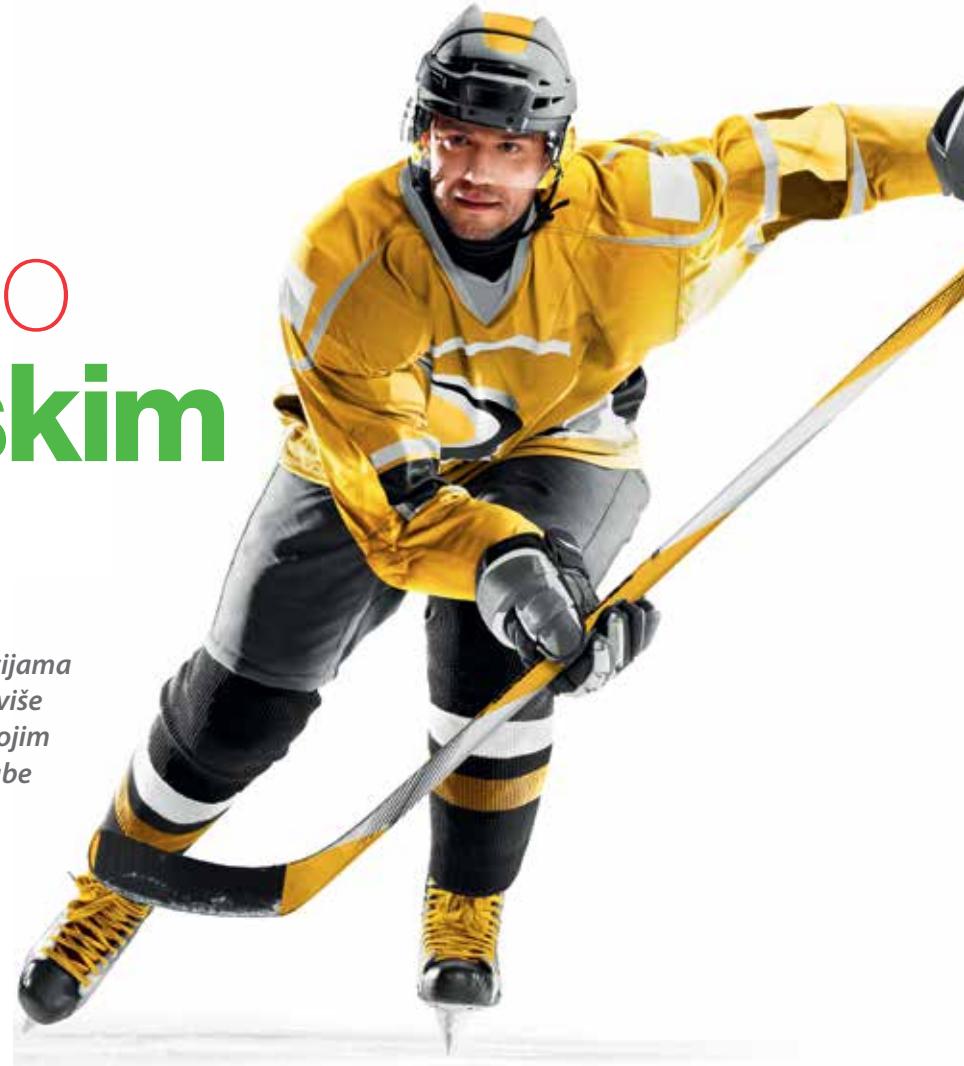
Sportaši koji su prisustvovali antidopinškim edukacijama pokazali su značajno višu razinu znanja i značajno više njih (80 posto) prijavilo je da su se konzultirali sa svojim timskim liječnikom prije bilo kakve terapijske uporabe lijekova u usporedbi s onima koji nisu prisustvovali edukativnim predavanjima

Piše Vesna Barišić

Studija vojno-medicinskih stručnjaka pokazuje nisku svijest o antidopinškim pravilima i korištenju zabranjenih tvari od strane indijskih sportaša.

Studiju koju su proveli vojni stručnjaci otkrila je nisku svijest o antidopinškim pravilima, kao i korištenju zabranjenih tvari i njihovih nuspojava među elitnim indijskim sportašima te je iznijela nekoliko mjera za provjeru neopravdane upotrebe lijekova i sredstava za poboljšanje sportaševih izvedbi. "Mali udio sportaša prijavio je doping i testirao se na doping. Prijavljena uporaba zabranjenih tvari također je niska među sportašima. Nekoliko sportaša izjavilo je da nisu svjesni često korištenih lijekova i dodataka koji sadrže zabranjene tvari", navodi se u studiji. Studija 'Istraživanje znanja, stavova i prakse u borbi protiv dopinga među elitnim indijskim sportašima i smernice za budućnost' objavljena je u izdanju časopisa u siječnju 2022. godine, koju je provelo sedam stručnjaka s Medicinskom fakultetom oružanih snaga, Instituta za sport kopnene vojske i različitim vojnim bolnicama - Medical Journal Armed Forces India.

"Prevencija budućih kršenja antidopinških pravila među indijskim sportašima je obrazovanje na osnovnoj razini, poboljšanje svijesti među

elitnim sportašima, regulacija dostupnosti dodataka prehrani, dostupnost obučenog osoblja za podršku sportašima i pristupačnog referentnog materijala", preporučuju autori studije. Nadalje, sportaše bi trebalo motivirati da se usredotoče na trening, raznovrsnu i prirodnu prehranu i pravilan oporavak, a ne da pribjejavaju neetičkim sredstvima za poboljšanje izvedbi.

Studija je provedena u jednom sportskom institutu i anonimno je anketiran 181 sportaš u dobi od 18 do 35 godina kako bi se procijenio njihov stav prema tvarima koje poboljšavaju učinak i antidopinškim pravilima. "Svijest sportaša o djelovanju antidopinških agencija i kršenju antidopinških pravila bila je loša", izvještavaju autori. Studija je pokazala da je manje od 40 posto sportaša izjavilo da nije primilo Popis zabranjenih sredstava. Studija, međutim, sugerira da zlouporaba zabranjenih tvari u sportu nije toliko rasprostranjena kao što se strahuje i da se broj pozitivnih kršenja antidopinških pravila može smanjiti.

"Manje od sedam posto ispitanih priznalo je konzumaciju zabranjenih tvari za poboljšanje izvedbi i priznalo je kako imaju spoznaje o korištenju sličnih tvari među suigračima (kolegama) u nacionalnim kampovima. Devet sportaša je konzumiralo tablete, kojekakav prašak ili injekcije, a saznanja o ovoj upotrebi dobivena su od članova tima ili prijatelja", navodi se u studiji. Zabranjene tvari nabavljene su u lokalnim ljekarnama. Sportaši koji su prisustvovali antidopinškim edukacijama pokazali su značajno višu razinu znanja i značajno više njih (80 posto) prijavilo je da su se konzultirali sa svojim timskim liječnikom prije bilo kakve terapijske uporabe lijekova u usporedbi s onima koji nisu prisustvovali edukativnim predavanjima, primjećuje se iz objavljene studije. Zdravlje je bilo važnije od sportske izvedbe za 80 posto ili više. Prema studiji, područje koje zahtijeva regulatornu akciju je ispravno označavanje i uporaba certificiranih dodataka bez prisustva u sportu zabranjenih tvari.

OBRAZOVANJE TEMELJENO NA VRIJEDNOSTIMA (VBE – VALUE BASED EDUCATION)

Prevencija, obrazovanje i informiranje

Obrazovanje temeljeno na vrijednostima (VBE) navedeno je kao ključni element za stvaranje čiste sportske kulture među dobnim skupinama. Kulturno relevantni VBE zahtijeva razumijevanje vrijednosti koje motiviraju sportaše iz različitih zemalja da se bave svojim sportom i podržavaju čiste sportske vrijednosti.

Piše **Vesna Barišić**

Od stvaranja WADA-e 1999. godine, antidopinške organizacije (ADO) na nacionalnoj i / ili regionalnoj razini pokušavale su sprječiti sportaše da koriste dopinške tvari i metode pojačanim i poboljšanim postupcima provođenja dopinške kontrole i uvođenjem Whereabouts – podataka o lokaciji.

Čist sport želja je državnih tijela koja upravljuju sportom, uključujući borbu protiv dopinga. Sportaši, gledatelji i sponzori žele čist i pošten sport, a to je ono što daje legitimitet antidopinškim naporima.

Gatterer i sur. (2020.) istaknuli su potrebu davanju većeg prioriteta strategijama usmjerenim na prevenciju, poput obrazovanja i informiranja, a ne ograničenim strategijama odvraćanja od dopinga temeljenima na otkrivanju.

Jedan od takvih načina mogućnosti za obrazovne intervencije je obrazovanje temeljeno na vrijednostima (VBE), koje je Sir Craig Reedie, bivši predsjednik WADA-e, opisao kao "jedno od najboljih oružja u bitci za čisti sport".

Doping krši duh sporta i proturječi vrijednostima koje podupiru taj duh. Obrazovanje temeljeno na vrijednostima (VBE) navedeno je kao ključni element za stvaranje čiste sportske kulture među dobnim skupinama. Kulturno relevantni VBE zahtjeva razumijevanje vrijednosti koje motiviraju sportaše iz različitih zemalja da se bave svojim sportom i podržavaju čiste sportske vrijednosti.

ODZNAKA „ČISTO“

Težnja za zaštitom čistog sporta i njegovih vrijednosti temelj je antidopinškog pokreta (WADA, 2021a). Oznaka "čisto" u natjecateljskom vruhunskom sportu predstavlja autentičnost u izvedbi i pravednost u natjecanju; stoga je pozitivan i željeni atribut za navijače, gledatelje, sponzore i sudionike. Ipak, nedostaje precizna i praktična definicija onoga što u sportu zapravo znači 'čisto' kao željeno stanje ili cilj. Ovo je važan čimbenik razgraničenja jer implicitno razumijevanje onoga što je "čisto" određuje mjere koje se koriste za zaštitu čistog sporta. Primjerice, ako se „čisti sport“

konceptualizira kao „sport bez dopinga“, tada se napor u protumjerama koncentriraju na regulaciju tvari za poboljšanje učinka i otkrivanje zabranjenih tvari i sredstava. Teško je postići konsenzus o definiciji "čistog" u sportskoj zajednici. Akademska literatura ne propušta raspravu o tome jesu li „čisti sport“ i njegove vrijednosti - ukorijenjene u vrijednostima amaterskog sporta promoviranim u Olimpijskoj povijeti - arhaičan, neostvariv i nepraktičan ideal za današnji natjecateljski sport. Mnogi tvrde da je za borbu protiv dopinga potreban drugačiji pristup u borbi protiv ove sportske pošasti širokih razmjera (npr. Kayser i Smith, 2008.; Smith i Stewart, 2015.; Mazanov i Woolf, 2017.; Kayser i De Block, 2020.).

Zagovornicima antidopinga zaštita čistih sportskih vrijednosti znači borbu protiv dopinga. Za sportske saveze to bi također moglo znatići rješavanje problema poput manipulacije učinkom i natjecanjima, namještanja utakmica i kockanja, korupcije, tehnološkog varanja ili manipulacije klasifikacijom. Slijedom toga, politike koje uspostavljaju sportska upravljačka tijela za zaštitu temelje se na prešutnom, specifičnom razumijevanju problema što je "čisto". Uz kontinuirani napredak u sportskoj znanosti i sportskoj medicini koja uključuje zabranjena sredstva dizajnirana za poboljšanje izvedbe na natjecanju, čisti sport nije i ne može se izjednačiti samo sa sportom bez dopinga. Poboljšanje sportskih izvedbi kao takvo nije zabranjeno; zapravo se želi, potiče i podržava sve dok se to postiže sredstvima poput treninga, legitimne specijalizirane opreme, posebnih i prilagođenih prehrambenih režima i nekih drugih dopuštenih pomagala (Petróczki, 2013; Petróczki i sur., 2017.). Zabranjeno je samo ako ono postane varanje, ako se poboljšanje učinka postiže dopinškim sredstvima i metodama utvrđenim Popisom zabranjenih sredstava koji se ažurira svake godine i / ili nizom kršenja pravila i propisa u sportu. "Čisti sport" u ovom smislu za natjecatelje je sport u kojem se trebaju poštivati sva pravila koja se bave nekim oblikom varanja u sportu, čime se jamči jednaka prilika za nastup, a pobjeda je određena

prirodnim sposobnostima, trudom i željom. U osnovi, čisti sport je sport bez varanja, a čisto sportsko ponašanje je čin s integritetom, unutar postavljenih i dobrovoljno prihvaćenih pravila. Što se tiče rekreativskog i kondicijskog sporta, čisti sport bi se mogao definirati kao zdrav trening i suzdržavanje od tvari koje poboljšavaju izvedbu i izgled (Lazuras i sur., 2017.). Oba su kuta obuhvaćena vrijednostima „duha sporta“, ali s različitim prioritetima između natjecatelja i rekreativaca.

POZITIVNE VRIJEDNOSTI

Sportaši koji slijede čisto sportsko ponašanje povezuju definiciju "čistog sporta" s pravednošću i poštivanjem pravila (Petróczki i sur., 2021.). Intuitivno osjećaju da se čisti sport odnosi na bezvremenske pozitivne vrijednosti koje se često nazivaju duhom sporta, ali u osnovi je to moralni sustav koji su stekli odrastajući tamo gdje nema mjesta varanju.

Međutim, vrijednosti duha amaterskog sporta poput radosti, timskog rada i poštenja (WADA, 2021.) mogu postati manje istaknute ili rekonstruirane (Maftei i sur., 2019.) na razini kada se sport pretvara u težnju za boljim, bržim i jačim.

Mazanov i Huybers (2015.) otkrili su razlike u percepciji važnosti vrijednosti „duha sporta“ između šire javnosti, amatera i elitnih sportaša. Potonja je skupina istaknula visoku važnost pravičnosti, etike, poštenja, predanošt, poštivanja svih pravila te pozitivan doživljaj sportskog protivnika.

Svaka veza između čistog sportskog ponašanja i duha sporta u ovoj podpopulaciji vjerojatno je uzrokvana uskim poklapanjem općih vrijednosti koje sprječavaju varanje u sportu s moralnim vrijednostima sportskog duha. Vrijednosti u natjecateljskom sportu su relativno su stabilne, a prioriteti su fleksibilni i mogu se razlikovati između pojedinaca i od jedne do druge situacije.

"Vrijednosti kao ciljevi" (tj. postizanje željenog stanja) konceptualizirane su na makro razini, ali ih nije moguće operacionalizirati u stvarnim, mikrorazinama i u svim situacijama.

MORAL JE PROMJENJIV

Slično stalnim promjenama prioriteta općih vrijednosti na individualnoj razini, vrijednosti koje podupiru duh sporta također se mogu mijenjati kako bi se prilagodile situacijskim znakovima i izazovima s kojima se sportaš može susresti (Woolf i Mazanov, 2017.). Unutar dopinškog konteksta, pokazalo se da se moral sportaša (vezan uz doping) može promjeniti tijekom njihove karijere (Mazanov i sur., 2012.; Mazanov i Huybers, 2015.). To je uzrokovano promjenom vrijednosnih prioriteta tijekom njihove sportske karijere, odnosno prelazak s trajne apstinencije na odluku da se uključe u doping.

Sukladno tome, sportaši onih zemalja s visoko razvijenom svješću o kontaminaciji sporta dopingom, usmjereni su na prevenciju i stoga su oprezniji (radje izbjegavaju pogreške) i poslušni (usredotočeni na pravilno ponašanje) i imaju veću samoregulacijsku snagu (veća kontrola impulsa), te veću sposobnost samokontrole. Drugim riječima, viši (ili niži) stupanj društvene regulacije koja postoji na društvenoj razini ogleda se u većoj (ili nižoj) količini samoregulacije na pojedinačnoj razini u državama u kojima nije toliko osvješten problem postojanja dopinga u sportu.

Jedno istraživanje uspoređivalo je važnost vrijednosti duha sporta među australskim i grčkim studentima (Mazanov i sur., 2019.). Studija je utvrdila ograničeno slaganje oko toga što je nevažno („hrabrost“ i „izvrsnost u izvedbi“) i što je važno („etika, poštena igra i poštovanje“ [najvažnije za Australce] i „poštivanje sebe i drugih“). Druge vrijednosti poput „zdravlja“ (glavni prioritet za Grke), „karaktera i obrazovanja“, „zajednice i solidarnosti“ ili „predanosti“ dvije su zemlje rangirale drugačije. Čini se da se važnost vrijednosti duha sporta od strane britanskih sportaša poklapa s Grcima: „zdravlje“ i „poštivanje sebe i drugih“ svrstani su na vrh, dok su „izvrsnost izvedbe“ i „zajednica i solidarnost“ najmanje prioritetni (Mortimer i sur., 2020.).

VBE i WADA-in Međunarodni standard za edukaciju - osnovni su koncept antidopinškog

obrazovanja temeljenog na vrijednostima koji ima za zadatak stvaranje čiste sportske kulture promicanjem i ugrađivanjem suštinskih vrijednosti sportskog duha i ljudskog integriteta kako bi se sportaše osnažilo da razviju vještine rasuđivanja i donošenja odluka koje ih štite od upotrebe dopinga. U WADA-inom Međunarodnom standardu za edukaciju (ISE; WADA, 2021b), koji utvrđuje zahtjeve za potpisnike, VBE se definira kao „pružanje aktivnosti koje ističu razvoj osobnih vrijednosti i principa pojedinca. Izgrađuje sposobnost sportaša da donosi odluke o etičnom ponašanju“ (str. 9). Organizacije odgovorne za borbu protiv dopinga (u dalnjem tekstu: potpisnici (Kodeksa) moraju razviti i izvesti obrazovni program koji uključuje VBE, zajedno s podizanjem svijesti, pružanjem informacija o pravilima, pravima i odgovornostima te antidopinškim obrazovanjem usredotočenim na specifične antidopinške teme za poticanje čistog sportskog ponašanja i osiguravanje poštivanja Kodeksa. ISE također potiče potpisnike da razmotre prednosti obrazovanja šire populacije kroz VBE programe za promicanje sportskog duha i izgradnju širokog čistog sportskog okruženja. Smjernice koje prate ISE preporučuju organizacijama da identificiraju svoje lokalne i kulturno važne vrijednosti (1) promatraljući viziju i misiju organizacije za javno

navedene vrijednosti ili razmišljajući o njihovom postavljanju; (2) istražujući stavove dionika, uključujući sportaša i osoblja za podršku sportašima (ASP) i / ili šire javnosti radi njihova mišljenja.

Iako VBE može igrati važnu ulogu u zaštiti duha sporta i promicanju čistih sportskih vrijednosti, među dobним skupinama sportaša i vrstama sporta, istraživanje je pokazalo da ovaj postupak nije jednostavan.

Sadašnje istraživanje ima za cilj za sportaše istražiti važnost općih vrijednosti i onih koje podupiru sportski duh i analizirati postoje li razlike među različitim zemljama. Takve će informacije poslužiti za daljnji razvoj i provedbu VBE-a kroz razumijevanje kulturoloških razlika te kako i na koji način VBE prilagodi različitoj publici. Da bi se istražilo postoje li kulturološke razlike, sljedeća su istraživačka pitanja vodila dizajn ove studije: 1) Postoje li razlike u percepciji važnosti čistog sporta između sportaša različitih zemalja? 2) Postoje li razlike u relativnoj važnosti općih vrijednosti među sportašima različitih zemalja? 3) Postoje li razlike u relativnoj važnosti vrijednosti sportskog duha između sportaša različitih zemalja? 4) Koje vrijednosti sportskog duha koreliraju s uočenom važnošću čistog sporta i postoje li razlike u različitim zemljama?

Upitna je mjera u kojoj se VBE može propisati svim sportašima u različitim zemljama, iz različitih kultura i porijekla, koji imaju različita svakodnevna iskustva i pritise. Da bi se poboljšalo antidopinško obrazovanje svih sportaša, važno je razumjeti kako pojedinci iz različitih zemalja daju prednost svojim vrijednostima, kako općenito, u svakodnevnom životu, tako i unutar svog sportskog svijeta. Također je ključno razumjeti utjecaj koji vrijednosti koje podupiru sportski duh (WADA, 2021a) imaju na uvjerenja sportaša o važnosti čistog sporta i njihovom doprinosu održavanju čistog sporta (Mortimer i sur., 2020).

VRIJEDNOSTI I VAŽNOST ČISTOG SPORTA

Prvo se istraživačko pitanje odnosilo na razlike u percepciji važnosti čistog sporta između sudionika pet nacionalnosti. Analiza je otkrila značajne razlike između Italije i Ujedinjenog Kraljevstva i preostale tri zemlje. To ukazuje na to da su za sudionike iz Italije i Velike Britanije čisti sport i ideali koje isto predstavlja od velike

važnosti i ključnog razmatranja prilikom priprema i natjecanja u sportu, ali - u obzir uzimajući i doping. Sudionici iz Njemačke, Grčke i Rusije vjeruju u važnost čistog sporta; međutim, to je manje važna antidopinška preventivna barijera za ove sportaše u odnosu na opće vrijednosti koje djeluju kao temeljna načela u životu ovih njemačkih, grčkih i britanskih sudionika, (uživanje u životu i postupci koji pružaju zadovoljstvo njima su bili najvažniji); uz to, njemački i britanski sudionici izvjestili su o važnosti zabave i radosti u sportu, ističući kako je uživanje u svakodnevnom životu i sportu ključna temeljna vrijednost koja pokreće sudjelovanje u aktivnostima.

Čisto sportsko okruženje za sportaše koji se natječu na međunarodnoj razini je esencijalno. Stoga treba razmotriti globalni kontekst elitnog sporta. Situacije i izazovi koji se javljaju na globalnoj sceni mogu se značajno razlikovati od onih koji se doživljavaju lokalno.

Kontrast između vrijednosnih prioriteta na lokalnoj / državnoj razini i potrebe sportaša da

se natječu na globalnoj sceni stvara daljnje poteve za istraživanje. Ovo bi istraživanje trebalo identificirati utjecaje moguće napetosti izazvane globalnim natjecanjem, i nagrade koje iz toga proizlaze, te individualno čisto sportsko ponašanje (i njegove temeljne vrijednosti).

Nalazi ovog istraživanja ukazuju na to da postoje razlike u temeljnim načelima koja vode ponašanje sportaša, kako u svakodnevnom životu, tako i unutar njihovog sportskog svijeta. Ovo ima važnu vrijednost za područje VBE-a jer naglašava potrebu za boljim prilagođavanjem antidopinških intervencija kulturološkom podrijetlu i unaprijed definiranim karakteristikama sportaša.

Budući razvoj VBE-a trebao bi stoga staviti veći fokus na osmišljavanje intervencija na kulturološki relevantan način. To podrazumijeva da prilikom razvijanja VBE materijala i odlučivanja o načinu isporuke, prvi korak mora biti procjena vrijednosti sportaša na kulturološki specifičan način kako bi se utvrdilo koje su vrijednosti povezane s važnošću čistog sporta.

Uzimanje uzorka za **ispitivanje** tragova osušene **krvi** na **ZOI u Pekingu**

Svjetska antidopinška agencija (WADA) pozdravila je ovu novu i inovativnu metodu testiranja kao "vrlo vrijedan dodatak programu testiranja" jer je mnogo manje invazivna od tradicionalnih krvnih pretraga i lakša je za skladištenje i transport.

Piše **Franka Antičić-Lović**

Tijekom Zimskih olimpijskih igara u Pekingu, primjenjivat će se nova inovativna metoda testiranja. Naime, sakupljat će se i neki uzorci za ispitivanje tragova osušene krvi, što će znanstvenicima omogućiti analizu i otkrivanje zabranjenih tvari u uzorku sportaša.

Uzimanje uzorka za ispitivanje tragova osušene krvi (DBS – Dried Blood Spot), probno je korišteno na prošlogodišnjim Olimpijskim igrama u Tokiju. To je metoda kojom se uzima nekoliko kapi krvi prilikom uboda vrha prsta sportaša. Kapi se smještaju na posebne kartice od filter papira kako bi se analizirale u laboratorijima akreditiranih od WADA-e. Uzorke uzimaju dužnosnici za dopinšku kontrolu (DCO) ili dužnosnici za uzimanje krvi (BCO) koji su sposobljeni za uzimanje uzorka kapilarne krvi te koji imaju odgovarajuće kvalifikacije.

Ova nova metoda nastala je zajedničkim međunarodnim naporima i ima veliki potencijal pomoći u borbi protiv dopinga, rekao je Chen Zhiyu, direktor Kineske antidopinške agencije (CHINADA).

"Ispitivanje tragova osušene krvi (DBS) zajednički su razvili Međunarodni olimpijski odbor (IOC), Svjetska antidopinška agencija (WADA), Međunarodna agencija za testiranje (ITA) i CHINADA, kao i USADA, između ostalih", nadodao je Chen.

Ovo je prvi put da Kina sudjeluje u cijelokupnom procesu razvoja nekog projekta u području antidopinga. Ona je ovu metodu koristila na prošlogodišnjim Nacionalnim igrama u Shaanxiju te je provela više od 400 uzimanja uzorka za ispitivanje tragova osušene krvi uoči Olimpijskih igara u Tokiju.

"Provedeno je preko 300 DBS testova na našim zimskim olimpijcima tijekom priprema za ZOI Peking 2022. To je i inovativno i revolucionarno u borbi protiv dopinga", dodao je Chen.

Svjetska antidopinška agencija (WADA) pozdravila je ovu novu i inovativnu metodu testiranja kao "vrlo vrijedan dodatak programu testiranja" jer je mnogo manje invazivna od tradicionalnih krvnih pretraga i lakša je za skladištenje i transport.

"Može se koristiti za nadopunu trenutne antidopinške prakse, posebno za olakšavanje analize nestabilnih spojeva kao i za proširenje broja sportaša koji se mogu testirati u udaljenijim dijelovima svijeta iz kojih je teško transportirati uzorke krvi uzete klasičnim putem", rekao je predsjednik WADA-e Witold Banka nakon što je Izvršni odbor WADA-e prošle godine odobrio tehnički dokument za DBS.

Početkom prošle godine WADA (Svjetska antidopinška agencija) je uspostavila novu online edukacijsku platformu ADEL (Anti-Doping Education and Learning), čiji su antidopinški sadržaji namijenjeni prvenstveno sportašima, trenerima, medicinskom osoblju, pratećem osoblju sportaša kao i svima drugima koji su zainteresirani za ovu temu.

Svi edukacijski sadržaji na ADEL-u dostupni su na engleskom i francuskom jeziku, da olakšamo našim korisnicima, osigurali smo da većina njih bude prevedena na hrvatski jezik. Tečajevi i edukacijski sadržaji koji su trenutno dostupni na hrvatskom jeziku na ADEL platformi su:

- ADEL za sportaše međunarodne razine
- ADEL za sportaše nacionalne razine
- Osnove o podacima o lokaciji (Whereabouts)
- ADEL za trenere visokih performansi
- ADEL za roditelje elitnih sportaša
- Vodič za prateće osoblje sportaša s prikazom značajnih izmjena u Kodeksu 2021
- te ADEL za Zimske olimpijske i paraolimpijske igre Peking 2022

Pred objavom je i tečaj za medicinsko osoblje koje sudjeluje na velikim sportskim natjecanjima kao i vodič za Popis zabranjenih sredstava za 2022.

U proteklih godinu dana, veliki broj sportaša i trenera pristupilo je edukacijskim sadržajima na ADEL platformi. Osim tečajeva koji se dodjeljuju automatski korisniku na temelju njegove uloge i razine u sportu (unosi se prilikom registracije), mogu se izabrati i svi ostali sadržaji, ovisno o interesu. Završetkom određenog programa, potrebno je rješiti završni kviz kako bi se stekao certifikat. Navedeni certifikat je dokaz o uspješno provedenoj antidopinškoj online edukaciji a često se postavlja i kao uvjet sudjelovanja na određenim međunarodnim sportskim natjecanjima.

Jedan od glavnih ciljeva kojeg WADA promiče i osigurava kroz svoje programe je antidopinška edukacija. Svi edukacijski sadržaji na ADEL platformi su uskladjeni s Kodeksom 2021 te podupiru aktivnosti i ciljeve novog Međunarodnog standarda za edukaciju.

Tijekom prošle godine, zbog pandemije korona virusom, smanjen je broj predavanja uživo, naglas je bio više na online antidopinškoj edukaciji. ADEL platforma je došla u pravo vrijeme, zamjenila je predavanja uživo na dostupan i kvalitetan način, donoseći ažurne i detaljne antidopinške informacije i novosti.

Čuvajte se klenbuterola u Pekingu

Klenbuterol je dugo predstavljao probleme zbog svoje prisutnosti u mesu koje bi mogli konzumirati sportaši koji žive ili posjećuju razne zemlje, uglavnom Kinu i Meksiko.

Piše **Vesna Barisić**

Sportašima koji su se natjecali na Zimskim olimpijskim i paraolimpijskim igrama 2022. u Pekingu rečeno je da "pokažu krajnji oprez" prilikom jedenja mesa u Kini zbog straha da bi ono moglo biti kontaminirano zabranjenim tvarima. Svjetska antidopinška agencija (WADA) ponovila je svoje savjete sportašima u vezi s potencijalno kontaminiranim mesom, za koje se zna da sadrži niske razine steroida klenbuterola. Upozorenje je uslijedilo nakon što je Njemačka nacionalna antidopinška agencija upozorila svoje sportaše da izbjegavaju svoje kinesko meso i da traže alternativu. Glasnogovornik WADA-e rekao je da su njegove smjernice za sportaše da jedu samo na mjestima koja su odobrena od strane organizatora događaja, a to ne bi trebao biti problem jer će natjecatelji većinu svojih obroka jesti unutar olimpijskog sela. Niti jedan olimpijski sudionik neće moći pristupiti vanjskom svijetu tijekom svog boravka u Pekingu. Na taj način izbjegić će restorane u kojima bi se moglo prodavati kontaminirani-

no meso. WADA je rekla da je "odgovornost organizatora događaja osigurati da meso koje je dostupno sportašima nije kontaminirano". „Slučajevi koji uključuju kontaminirano meso često uključuju "vrlo niske razine" klenbuterola", dodao je glasnogovornik.

Klenbuterol je dugo predstavljao probleme zbog svoje prisutnosti u mesu koje bi mogli konzumirati sportaši koji žive ili posjećuju razne zemlje, uglavnom Kinu i Meksiko. WADA je promijenila svoju politiku u rješavanju takvih slučajeva 2019. godine, dok je njen Izvršni odbor prošle godine odobrio preporuke Organizacije radne skupine za 'zagadivače' (kontaminante) u vezi s minimalnim razinama klenbuterola. Izmjena znači da će se u slučajevima kada se otkrije niska razina klenbuterola provesti istraživačko istraživanje o okolnostima nalaza. Tek nakon što istraživačko istraživanje bude završeno, odlučit će se je li dotični sportaš prekršio antidopinško pravilo ili ne. Prema ovim novim uputama, za slučajeve klenbuterola u koncentraciji od ili ispod 5 ng/mL,

laboratoriji akreditirani od WADA-e "objavljuju rezultat kao atipičan nalaz".

„Kada okolnosti pozitivnog slučaja upućuju na to da je sportaš bio u nekoj od identificiranih zemalja gdje je kontaminacija mesa klenbuterolom značajna, antidopinška zajednica smatra da je nerazumno stavljati teret dokazivanja na sportaša.“ Međutim, prije nego što se slučaj zatvori na temelju niske razine klenbuterola proizvodnog zbog kontaminiranog mesa, WADA preporučuje pažljivo istraživanje svakog slučaja, uzimajući u obzir, primjerice, unos mesa i izloženost zemljopisnom području za koje se zna da prevladava kontaminirano meso. „Nakon što se odrade sve upute i istražni koraci, antidopinške organizacije mogu zatvoriti slučaj i dopustiti sportašu da zadrži rezultate (za uzorce prikupljene tijekom natjecanja) ako se utvrdi da su otkrivene tvari u njihovom uzorku posljedica ingestije kontaminiranog mesa.“

Nesta Carter

Srušio ga je metilheksanamin

Piše **Vesna Barišić**

Nesta Carter je kažnjen četverogodišnjom zabranom zbog kršenja antidopinških pravila (ADRV) koje uključuje kломifen, potvrdio je njegov odvjetnik. Podrazumijeva se da je majčanski sprinter izbjegao dužu zabranu za drugi dopinški prekršaj jer je njegov prethodni ADRV proizašao iz ponovnog testiranja uzorka uzetog 2008., a retestiranog 2016.godine. Tada su se uzeti uzorci pohranjivali na vrijeme od 8 godina. Godine 2017. Međunarodni olimpijski odbor (MOO) diskvalificirao je Cartera nakon što je ponovna analiza uzorka iz 2008. godine rezultirala negativnim analitičkim nalazom (AAF – ili ‘pozitivan test’) za metilheksanamin.

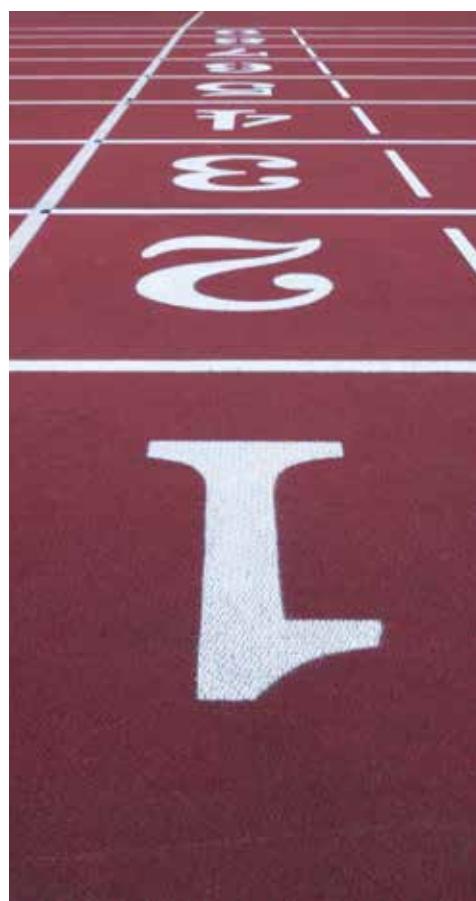
Francuski tužitelji traže dvogodišnju zatvorsku kaznu za Bernarda Sainza, poznatog po nadimku ‘Doktor Mabuse’,javlja Ouest France. Sainz je optužen za nezakonito obavljanje medicine, nezakonito bavljenje farmakologijom i poticanje korištenja zabranjenih tvari u sportu. Optužbe su podignute nakon što je Sainz sminjen kako daje savjete o dopingu sportašima 2016. godine.

Halima Hachlaf je kažnjena šestogodišnjom zabranom od 9. travnja 2021. zbog kršenja antidopinških pravila (ADRV) koje uključuje metilprednizolon, što predstavlja drugi ADRV marokanske trkačice na srednje staze. Jedinica za integritet atletike (AIU) prihvatiла је то да је njezin pozitivan analitički nalaz posljedica intramuskularne injekcije metilprednizolona, za što je dokazala kako se radilo o hitnom medicinskom tretmanu kod kojeg je primijenjena navedena tvar u dozi od 80 mg /2 ml. Hachlaf je prethodno bila sankcionirana četverogodišnjom zabranom koja je istekla 19. prosinca

2017. zbog ADRV-a koji uključuje anomalije u njezinoj biološkoj putovnici sportaša (ABP).

Nizozemci slave desetogodišnjicu pokretanja Centra za antidopinško znanje (ADKC), koji sada sadrži više od 7800 zapisa sudske prakse u borbi protiv dopinga, znanstvene literature i drugih relevantnih dokumenata – poput neobjavljenih odluka. Kao takav, ADKC predstavlja vrijedan resurs za svakoga tko je uključen u postupke protiv dopinga.

Powerlifter Carlos Petterson-Griffith privremeno je suspendiran nakon što je dobio negativan analitički nalaz (AAF – ili ‘pozitivan test’) na prvenstvu Sjevernoameričke powerlifting federacije / Južnoameričke federacije powerliftinga (FESUPO) u Orlandu, 18.-21. kolovoza. Kajeteur News je u cijelosti objavio izjavu Saveza amaterskog powerliftinga Guayane (GAPLF), za koju je GAPLF potvrdio da je točna.

HRVATSKI ZAVOD ZA JAVNO ZDRAVSTVO

